

Turvallisuus AV-tuotannossa – Riskit ja päätöksenteko

Tiivistelmä

Turvallisuus AV-tuotannossa – Riskit ja päätöksenteko on käytännönläheinen tietokirja audiovisuaalisten tuotantojen turvallisuudesta. Kirja käsittelee elokuva-, televisio-, mainos-, dokumentti-, suoratoisto- ja muiden AV-tuotantojen turvallisuutta ensisijaisesti suomalaisessa toimintaympäristössä ja EU-säätelyn muodostamassa viitekehyksessä.

Teos kokoaa yhteen tuotannon suunnitteluun, riskienhallintaan, kuvauspaikkatyöhön, erikoistilanteisiin ja työryhmän toimintaan liittyviä turvallisuuskysymyksiä. Se tarkastelee turvallisuutta tuotannon arjen, vastuiden ja päätöksenteon näkökulmasta. Miten riskit syntyvät, miten ne voivat ketjuuntua ja miten niitä voidaan arvioida ennen kuin ne muuttuvat vahingoiksi, häiriöiksi tai hallitsemattomiksi tilanteiksi.

Kirjan laajin osa on jaettu yli neljäänkymmeneen audiovisuaalisille tuotannoille tyypilliseen riskikenttään. Niissä käsitellään muun muassa työpäivien kuormitusta, kuvauspaikkojen erityispiirteitä, liikennettä, ajoneuvokohtauksia, sähköä, korkealla työskentelyä, vesialueita, säätä, melua, pyrotekniikkaa, aseita, eläimiä kuvauksissa, stunt-työtä, lapsiesiintyjiä, työergonomiaa, ensiapua sekä muita tuotannon suunnittelussa ja toteutuksessa huomioon otettavia turvallisuuskysymyksiä.

Teos on suunnattu AV-alan tekijöille, tuotantojen avainhenkilöille ja turvallisuustyöhön osallistuville. Se soveltuu myös oppilaitosten, tilaajien, rahoittajien ja viranomaisten käyttöön silloin, kun tavoitteena on ymmärtää audiovisuaalisen tuotannon turvallisuutta käytännön työn, vastuiden ja päätöksenteon näkökulmasta.

Kirja ei korvaa lainsäädäntöä, viranomaisohjeita tai tapauskohtaista asiantuntija-arviota, mutta tarjoaa rakenteen, jonka avulla turvallisuutta voidaan käsitellä järjestelmällisesti tuotannon eri vaiheissa. Sen tavoitteena on tukea ennakoivaa, dokumentoitua ja tuotannon todellisiin olosuhteisiin perustuvaa turvallisuustyötä.

Kirjan julkaisuajankohta on lokakuu 2026.

Sisällysluettelo

Osa 1: Johdanto

Osan yhteiset peruslähteet

- 1.1 Audiovisuaalisen tuotannon turvallisuuden erityispiirteet
- 1.2 Lainsäädäntö ja standardit
- 1.3 Vastuut ja roolit: tuotantoyhtiö, työntekijät, esihenkilöt ja alihankkijat
- 1.4 Turvallisuusvastuun perusrakenne audiovisuaalisessa tuotannossa
- 1.5 Vakuutukset

Osa 2: Turvallisuuden suunnittelu ja riskienhallinta

Osan yhteiset peruslähteet

- 2.1 Systemaattinen riskienhallinta
- 2.2 Riskien arviointi tuotannon eri vaiheissa
- 2.3 Riskianalyysin tekeminen
- 2.4 Turvallisuussuunnitelma
- 2.5 Turvallisuusprotokollat
- 2.6 Turvallisuuspäätöksenteko
- 2.7 Henkilönsuojaimet
- 2.8 Läheltä piti -tilanteiden, vahinkojen ja onnettomuuksien raportointi ja jälkiarviointi

Osa 3: Riskikentät

3.1 Riskikenttien rakenne

3.A Organisatoriset ja tuotannolliset riskit

- 3.A.1 Työmatkat ja työpäivän pituus
- 3.A.2 Reaaliaikaiset ja dokumentaariset tuotantotavat
- 3.A.3 Tiedonkulku ja tiedottaminen, kartat ja opasteet
- 3.A.4 Radioliikenne ja kulunvalvonta
- 3.A.5 Tietosuoja, tietoturva ja rikollinen toiminta

3.B Työympäristöön ja olosuhteisiin liittyvät riskit

- 3.B.1 Yleisö- ja yksityistilaisuudet sekä työskentely julkisilla ja yksityisillä alueilla
- 3.B.2 Syrjäiset alueet ja työskentely maastossa
- 3.B.3 Vesialueet ja työ veden äärellä
- 3.B.4 Työskentely jäällä
- 3.B.5 Sääolosuhteet
- 3.B.6 Yötyö

- 3.B.7 Suljetut ja maanalaiset tilat
- 3.B.8 Käytöstä poistetut rakennukset, sisäilma ja asbesti
- 3.B.9 Rakennustyömaat kuvausympäristönä
- 3.B.10 Korkealla työskentely, nostimet ja väliaikaiset työskentelytasot

3.C Tekniset ja fysikaaliset riskit

- 3.C.1 Sähkö
- 3.C.2 Melu ja äänellinen kuormitus
- 3.C.3 Laserit ja muu ionisoimaton säteily
- 3.C.4 Kemikaalit ja kemialliset altisteet

3.D Toiminnalliset ja erikoistilanteisiin liittyvät riskit

- 3.D.1 Ajoneuvokohtaukset ja työskentely liikenneympäristössä
- 3.D.2 Eläimet kuvauksissa
- 3.D.3 Lavastus ja rekvisiitta
- 3.D.4 Tulityöt
- 3.D.5 Puvusto
- 3.D.6 Maskeeraus ja erikoismaskeeraus
- 3.D.7 Pyrotekniikka ja muut fyysiset erikoistehosteet
- 3.D.8 Aseet kuvaustilanteessa
- 3.D.9 Stunt-esiintyjien käyttäminen tuotannossa

3.E Ihmiseen liittyvät riskit

- 3.E.1 Työyhteisö, inhimilliset tekijät ja päätöksenteko
- 3.E.2 Työergonomia
- 3.E.3 Lapsiesiintyjät
- 3.E.4 Tekoäly tuotannon työkaluna

3.F Kuvauspaikan infrastruktuuri, logistiikka ja perustoiminnot

- 3.F.1 Työympäristön perusrakenteet ja fasilitetit
- 3.F.2 Kuljetukset, pysäköinti ja tuotannon liikkuva infrastruktuuri
- 3.F.3 Ruokailu ja catering
- 3.F.4 Ensiapu ja ensihoitovalmius

3.G Erityisympäristöt ja poikkeavat toimintaympäristöt

- 3.G.1 Kuvaaminen ulkomailla
- 3.G.2 Kirkot, kappelit ja hautausmaat
- 3.G.3 Sotilasalueet kuvausympäristönä
- 3.G.4 Lentäminen, lentokenttäympäristöt, ilmakehu ja droonitoiminta

Osa 4: Liitteet

4.A Riskienkartoituslomakkeet ja turvallisuussuunnitelmat

- 4.A.1 Tuotantojen riskienkartoituslomakkeet 1–4
- 4.A.2 Lomake 1. Tuotantokohtainen riskienkartoituslomake (peruslomake)
- 4.A.3 Lomake 2. Päiväkohtainen riskienkartoituslomake
- 4.A.4 Lomake 3. Kohdekohtainen riskienkartoituslomake
- 4.A.5 Lomake 4. Poikkeama- ja jälkiarviointilomake
- 4.A.6 Riskitekijöiden tunnistuslistat
- 4.A.7 Turvallisuussuunnitelma (malli)
- 4.A.8 Pelastussuunnitelma (malli)
- 4.A.9 Esimerkkicase: riskienkartoitus ja turvallisuussuunnitelma
- 4.A.10 Esimerkkicase: turvallisuusprotokolla
- 4.A.11 Esimerkki: kuvauspaikkakartta

4.B Muut liitteet

- 4.B.1 Kuvausryhmän nimikkeet
- 4.B.2 Suomalaisia ja kansainvälisiä järjestöjä
- 4.B.3 Koulutus ja pätevyudet elokuva- ja TV-tuotannoissa
- 4.B.4 Kirjallisuus ja keskeiset lähdeaineistot